

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:41, leidžiasi 6:45.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Rugšėjo-September 25 d., 1970 m.

Kaina 10c

226

SOVIETŲ NOTA AMERIKAI DĖL JORDANO

PAVERGTŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMAS

ACEN — Pavergtųjų Europos Tautų Seimo (PET) septynioliktoji sesija, 138 ir 139-asis posėdis įvyko š. m. rugsėjo 15 d. Carnegie Endowment tarptautiniame centre, netoli J. Tautų rūmų, New Yorke. Posėdis, tradiciniame tvarka, buvo suderinti su tą dieną prasidėjusia J. Tautų metine sesija.

PET sesijos metu išrinkti nauji PET valdomieji organai ir plačiai diskutuota tarptautinių įvykių raidos klausimais. Sesijos atidarymo metu buvo du pranešimai: albanas dr. R. Krasniqi kalbėjo apie Sovietų Sąjungos paglemžtas suverenines Estijos, Latvijos ir Lietuvos teritorijas bei apie Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos neteisėtą atstovavimą J. Tautose. Kitas pranešėjas, bulgaras, dr. G. M. Dimitrov, sesijai pirmininkavo, pabrėžė tarptautinės politikos įvykius ir pavergtųjų tautų padėtį, pasiūlydamas atitinkamą rezoliuciją. Sesijos pirmąją dalį — 138-ąjį posėdį atidarius ligšioliniam pirmininkui latviui A. Berzinš, invokaciją sukalbėjo prel. J. Bolkūnas.

A. Berzinš, atidarymo kalboje, nurodė į pastarojo meto sąjūdį, kurį valstybių tarpe — siekiant taikos sąlygų ateity — čia pat pažymėjo, kad pavergtos tautos ryžtingai viliasi susilaikysiančios laisvės ir nepriklausomybės. R. Krasniqi nurodė: Sovietų įvykdytas Baltijos valstybių užėmimas ir ligšiolinė okupacija neteikia Sovietų Sąjungai teisės kalbėti J. Tautose. J. Tautų laisvųjų kraštų tautas — atimti Sovietų S-gos delegacijai teisę kalbėti Estijos, Latvijos ir Lietuvos vardu, be to, minėtų šėsių kraštų delegacijoms J. Tautose neleistų atstovauti jų kraštams, nes delegacijų įgaliojimai buvo suteikti svetimos valstybės sukurto režimo ir prieš tų tautų valią.

Pranešime apie tarptautinių įvykių raidą dr. G. M. Dimitrov, priminė š. m. rugpiučio 12 d. Maskvoje pasirašytą Sovietų S-gos — Fed. Vokietijos sutartį bei sovietų norus plėsti ūkio ryšius su vokiečiais, pabrėžė, kad pavergtuose Europos kraštuose žmogaus teisės tebėra grubiai pažeidžiamos. J. Tautos, šiais metais mininčios 25 m. gyvavimo sukaktį, dar nėra reikalavusios atstatyti laisvę bei suverenumą rytų ir vidurio Europoje. Pasiūlytoje ir priimtoje rezoliucijoje PET Seimas reikalauja: Sovietų Sąjunga turi nesikišti į rytų ir vidurio Europos klausimus, ji turi atsisakyti imperialistinės Brežnevo sampratos ir atitraukti kariuomenę bei agentus iš visų pavergtųjų Europos kraštų.

Seimas kreipėsi į J. Tautas, Europos sąjūdžio organizaciją ir viso pasaulio laisvasias vyriausybes pareikšti politinio ir moralinio pobūdžio iniciatyvą, kuri patikrintų visiška pagrindinių žmogaus teisių vykdymą rytų ir vidurio Europoje, be to, Vakarų valstybės ir kitos laisvos vyriausybės prašomos rytų — vidurio Europos klausimą iškelti tiek J. Tautų, tiek kitų būsimų suvažiavimų dienotvarkėse. Seimas kreipėsi į visą pasaulį siekti, visomis galimomis priemonėmis, įgyvendinti didžiųjų valstybių karo metu mažiesiems kraštams padarytus pažadus. Pagaliau, pažymėta, pavergtieji kraštai pasiryžę to-

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietų helikopterai surado ir parvėžė į Maskvą iš mėnulio sugrįžusį erdvėlaivį Luna 16. Jis su paraištais nusileido Kazachstane, apie 1,400 mylių nuo Maskvos.

TOKIO. — Amerikos vyriausybė pranešė Japonijai, kad greit iš Okinavos salos bus išgabenti visi didieji B-52 bombonešiai.

LARES. — Tūkstančiai portarikių demonstravo, degindami karinio šaukimo korteles ir reikalaudami laisvės Puerto Ricai.

NEW YORKAS. — Tailandijos ministeris pasiūlė, kad į Paryžiaus taikos derybas įsijungtų didžiosios valstybės, ypač Sovietų Sąjunga, kuri remia Vietnamo komunistus.

NEW ORLEANS. — Apeliacinis teismas atmetė žinomos kovotojos už "bedievių" reikalus skundą. Ji protestavo, kad astronautai, skridami erdvėje, siunčia žemėn maldas ir skaito Bibliją. Jau keli teismai jos skundus atmetė. Apeliacinio teismo pavadino jos skundą "netoli absurdo".

DUBLINAS. — Airijoje prasidėjo teismas buvusio ministro, kuris bandė nusiųsti šiaurės Airijos katalikams ginklų.

MILWAUKEE. — Du jauni "Juodųjų Panterų" nariai teisėm buvo nubauti po 30 metų kalėjimo už policininko persekimą.

ROMA. — Policija suėmė albanų šeimą, kuri bandė, skridama į New Yorką, išnešti į lėktuvą keturis revolverius ir 300 šovinių. Visas tas arsenalas buvo po žmonos sijonu. Vyras aiškina policijai, girdėjęs, kad New York'e lengvai galima parduoti ginklus ir norėjęs padaryti biznį.

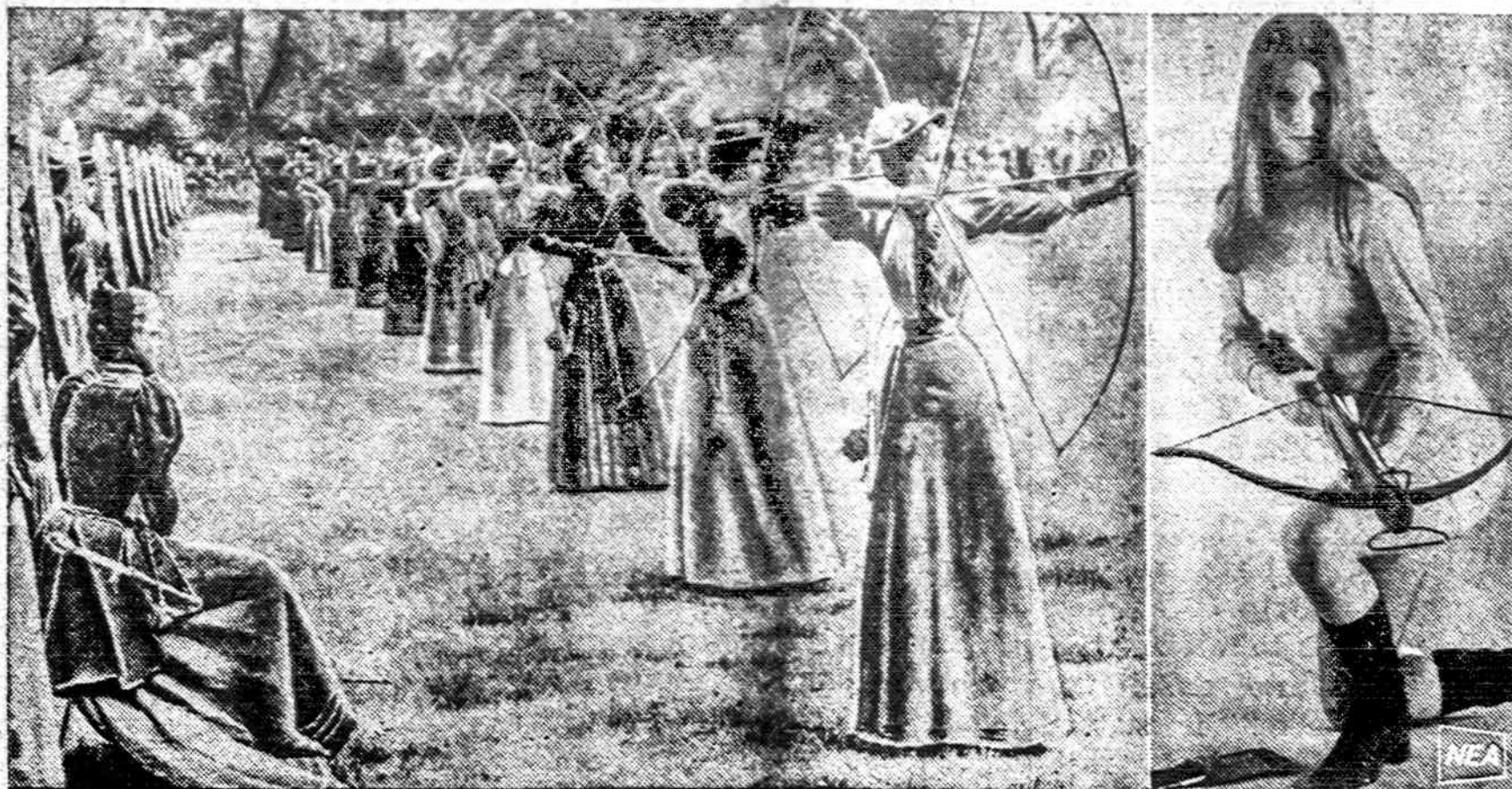
Praejusią savaitę P. Vietname žuvo 52 ir buvo sužeisti 333 amerikiečiai. Tai žemiausias skaičius per keturis ir pusę metų. Vietnamiečių žuvo 195 ir 464 buvo sužeisti. Komunistų žuvo 1,217.

Hanojaus kareiviai Kambodijos mūšyje

PNOM PENHAS. — Kambodijos kariuomenės pranešime sakoma, kad mūšiuose prie Tank Kauk vietovės, kurią nori užimti vyriausybės kariuomenė, prieš jėgas sudaro šiaurės Vietnamo reguliari kariuomenė. Čia esąs 275-tas pulkas, 5-tos Viet Congo divizijos. Beveik visi kareiviai esą šiaurės vietnamiečiai, apie 3,000 vyrų.

Tank Kauk yra supamas vyriausybės kareivių. Vienas parašutinių batalionas esąs apie 250 jardu nuo kaimo. Komunistai kietai ginasi.

Iliu priešintis komunistinei diktatūrai bei svetimo krašto vyravimui, iki tuose kraštuose bus atstatyta laisvė ir tautinis suverenumas.

Anglijoje jau 1890 m. įsisteigė moterų lankininkų klubas. Šis sportas mėgiamas ir šiandien. Kairėje anglių klubas pratimuose. Dešinėje — šių dienų amžionė. Gerokai skiriasi tik moterų mados.

NEMAŽAI ĮMONIŲ AMERIKOJ BANDO KETURIŲ DARBO DIENŲ SAVAITĘ

NEW YORKAS. — Kada Sovietų Sąjungoje darbininkų gyvenimas vis sunkėja, valdžiai planuojant įvairias lenktynes ir darbo disciplinos kietinimą, Amerikoje pamažu einama prie trumpesnės darbo savaitės. Jau 27 įmonės yra įsivedusios savo darbininkams keturias darbo dienas. Tris dienas savaitėje tie darbininkai yra laisvi. Jei prieš 30-40 metų darbininkų perėjimas iš 54 savaitinių darbo valandų į 40 valandų buvo laikomas revoliuciniu laimėjimu, kur darbininkas laimėjo 14 poilsio valandų, tai šis paskutinis perėjimas į 40 valandų darbininkams naujų poilsio valandų neduoda, tik patogiau surikiuoja jas į tris atskiras dienas.

Naujoji sistema ir vadinama 4-4-0. Tai reiškia, kad darbininkas dirba keturias dienas po 10 valandų. Praktiškai tas darbas prasideda 7 val. ryto ir baigiasi 4-30 val. Dirbama be pertraukų ir nusiprausimui, susitvarkymui skiriama 10 min. Šios taisyklės taisyklės laikomasi ne tik pramonės, gaminių dirbtuvėse, bet ir įstaigose.

Nors darbininkų laisvalaikis lieka, valandomis skaičiuojant, tas pat, tačiau trys laisvos dienos leidžia jam kur toliau pažinti, aplankyti gimines kitose valstijose, leidžia išvykti pažinčiai.

Kai kurios įmonės daugiau pagamina per keturias dienas po 10 val., negu per penkis dienas. Susitaupo vienos dienos oro kompresorių, šildymo, elektros išlaidos. Įmonės praneša apie padidėjusią gamybą, sumažėjusias pravaikštas, susirgimus, darbininkų moralę esanti pakilusi, lengviau galima rasti naujų darbininkų.

Darbininkai trečią laisvą dieną nepraleidžia taip, kaip buvo laukiama. Labai nedidelis nuosimtis laisvą laiką sunaudoja savišvietai, skaitymui ar mokykloms. Darbininkai daugiau važinėja, stovyklauja, lanko sporto rungtynes, kinus. Daugiau darbininkų įsigijo namus užmiesčiuose, kur važiuoja praleisti savaitgalius prie upių ar ežerų. Nemažai nuosimtis darbininkų, turėdami tris laisvas dienas, emė uždarbiauti kituose darbuose. Kiti susirado dalinio laiko darbus, įstojo į ugniagesius ar nusipirko ūkius, kuriuose dirba laisvą laiką.

Manoma, kad keturių darbo dienų sistema greit pasklis ir tuo bus pradėta nauja gadinė darbavų — darbininkų santykiuose. Kol kas iš to nauda gauna ne tik darbininkai, bet nesiskundžia ir darbdaviai. Svarbiausia, kad nesumažėtų darbo produkcija, kuri ir yra visų Amerikos darbininkų privilegijų svarbiausia sąlyga.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Paryžiaus taikos derybose Amerikos delegacija atsakė į paskutinį Viet Congo delegacijos pasiūlymą. Į reikalavimą išvežti kariuomenę, ambasadorius Bruce pareiškė, kad turi būti išvežtos visos svetimos kariuomenės, ne tik amerikiečių. Dėl prezidento Thieu valdžios pakeitimo, jis pareiškė, kad Amerika neprisims Pietų Vietnamui vyriausybės, tai esąs pačių vietnamiečių reikalas.

• Pirmą kartą Kuba sugrąžino Amerikai lėktuvą pagrobėją, kuris rugpiučio mėnesį pagrobė keleivinį TWA lėktuvą.

• Iš Egipto į Jordaną vėl atskrido 8 asmenų delegacija baras derlius gautas, nes "ištikimai buvo sekami pirmininko Mao pamokymais". Jo mintys padėjo kovoti su potvyniais Wuhane, jo žodžiai padėjo iškasti daugiau anglių.

• Hong Kongo stebėtojai galvoja, kad sušaukus Liaudies kongresą galima laukti, kad Mao Tse Tungas vėl bus paskelbtas valstybės galva, kuria jis buvo iki 1959 metų, kada valdžios viršininkas buvo padalinatas, jam liekant komunistų partijos vadu, o Liu Shao Chi tampant valstybės galva.

• Kultūrinė revoliucija pašalino "išdaviką" Liu ir jį "išvalė" iš partijos. Mao Tse Tungas su kariuomenės vado pagalba tapo aukščiausiu Kinijos valdžia ir visų darbų ir pastangų "įkvėpėjas".

• Jordanas skelbia, kad vyriausybės kariuomenei pasidavė 5,000 palestiniečių partizanų.

• General Motors dėl streiko turėjo atleisti dar 32,537 darbininkus, kurie nepriklauso UAW unionai.

Laisvųjų kubiečių kovos prieš Castro

MIAMI. — Kubos vyriausybė paskelbė trečiadienį, kad revoliucinė liaudies kariuomenė nugalėjusi 9 užpuolikus, kurie buvo atsiųsti į Kubą iš Amerikos. Vienas užpuolikas žuvo, o 8 buvo suimti. Kovose žuvo trys kareiviai.

Pranešime Kubos kariuomenei tvirtina, jog "samdyti kareiviai" buvo iš Floridos, kur jie 5 mėnesius praėjo specialų apmokymą ir buvo ruošiami Amerikos valdžios agentų.

Floridoje kubiečių organizacijos Alpha 66 atstovas pripažino, kad Kuboje suimti asmenys priklausė jo organizacijai, kuri turi kelias partizanų grupes Kuboje.

• Bolivijos valdžia nutarė panaudoti kareivius studentų neramumams suvaldyti.

Grupė vietnamiečių stropiai seka, kaip amerikietis kareivis - medikas išima sužeistam vietnamiečių civiliai raktį. Sena moteris daugiau stebi vyro veido išraišką.

KORESPONDENTAI PASAKOJA APIE ŽIAURIAS PARTIZANŲ SKERDYNES

BEIRUTAS. — Amerikos vyriausybė buvo susitarusi su Jordanu ir nusamdžiusi du Libano keivinius lėktuvus, kurie išvežtų Jordane likusius amerikiečius ir kitus užsieniečius, tačiau šis planas buvo dėl nežinomų priežasčių atidėtas. Britų piliečiai jau buvo išvežti į Egiptą, Libaną ar Kipro salą. Išvažiavo ir apie 100 užsienio korespondentų, kurie Ammane matė civilinį karą. Jų pranešimai kalba apie didelį kraujo praliejimą ir miesto sužalojimą. Ammane vyrauja vyriausybės kariuomenė, tačiau dar yra ir partizanų tvirtovių, kurias be pasigailėjimo griauja Jordano šarvučiai.

Pirmininko Mao asmenybės kultas

HONG KONG. — Kinijos diktatūroje labiausiai akis rėžiantis faktas yra "pirmininko" Mao Tse Tungo garbinimas. Net Sovietų Sąjungoje Stalino laikais, kai tas gruzinas buvo aukščiausioje galios viršūnėje, sovietų spauda jo tiek negarbino, kiek dabar yra garbinamas Kinijos komunistų partijos vadas. Stalinas, tiesa, buvo "saulė, mokytojas ir tėvas", bet jam nesulyginti su "genialiausiu" Mao Tse Tungu.

Kinų spauda šiuo metu renigia mases spalio 1 d. revoliucijos šventei. Iš visų provincijų ateina žinios apie pažangą žemės ūkyje ir pramonėje. Visų laimėjimų kaltininku laikomas Tse Tungas. Kwangchow provincijoje, pietinėje Kinijoje, buvo gautas geras derlius, tik todėl, kad "liaudis studijavo genialaus pirmininko filosofinius raškus". Fochow provincijoje geras derlius gautas, nes "ištikimai buvo sekami pirmininko Mao pamokymais". Jo mintys padėjo kovoti su potvyniais Wuhane, jo žodžiai padėjo iškasti daugiau anglių.

Hong Kongo stebėtojai galvoja, kad sušaukus Liaudies kongresą galima laukti, kad Mao Tse Tungas vėl bus paskelbtas valstybės galva, kuria jis buvo iki 1959 metų, kada valdžios viršininkas buvo padalinatas, jam liekant komunistų partijos vadu, o Liu Shao Chi tampant valstybės galva.

Kultūrinė revoliucija pašalino "išdaviką" Liu ir jį "išvalė" iš partijos. Mao Tse Tungas su kariuomenės vado pagalba tapo aukščiausiu Kinijos valdžia ir visų darbų ir pastangų "įkvėpėjas".

• Jordanas skelbia, kad vyriausybės kariuomenei pasidavė 5,000 palestiniečių partizanų.

• General Motors dėl streiko turėjo atleisti dar 32,537 darbininkus, kurie nepriklauso UAW unionai.

Brazilų vyskupai skundžia valdžią

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos vyriausybė kaltinama katalikų vyskupų dėl politinių kaltinimų kankinimo, sutiko susitikti su vyskupu Dom Abelaru Brandso ir išsikalbėti dėl visų klausimų, kurie skiria valdžią nuo katalikų vadovybės. Vyskupu Taryba parašė skundus ne tik Brazilijos prezidentui Medici, bet pranešė apie įvykius ir Popiežiui Pauliui.

Brazilijos vyskupai seniai skundžiasi, kad Brazilijoje viešpatuoja politinis teroras, ypač pasireiškiantis Brazilijos šiaurės rytų provincijoje Maranhao. Čia rugpiučio 3 d. buvo policijos suimtas katalikų kunigas Monteiro, kaltinamas priešvalstybine veikla ir ryšiais su komunistais. Rugpiučio mėn. pabaidyto du arkivyskupas ir 13 vys-

Paliaubos, kurias paskelbė, kitoms arabų valstybėms reikalaujant, karalius Hussein, buvo atmetos. Partizanų vado Arafato iš Irako. Kovos vyksta keiliose šiaurinio Jordano miesteliuose. Pabėgėlių stovyklose esą šimtai užmuštų. Palestiniečių vadovybė kaltina karalių Husseiną genocidu, palestiniečių skerdynėmis. Palestiniečių spauda Libane meta kaltę ir kitoms arabų valstybėms, kurios susitarusios su Husseinu likviduoti palestiniečių organizacijas.

Karo paliaubas pasirašė ne tik Jordano valdžia, bet ir nelaisvėn paimti keturi palestiniečių partizanų vadai. Jų tarpe yra ir Arafato padėjėjas Abu Ayad. Arafatas, atmesdamas paliaubas, pareiškė, kad Ayadas neturi įgaliojimų tartis dėl paliaubų.

Užsienio korespondentai, kurie Ammane matė visas žiaurias, kaltina dėl jų partizanus. Jie pasirinko savo bunkeriams vietas tarp civilių, prie mokyklų, šventyklų ir pabėgėlių stovyklų, kur daug civilių. Palestiniečių vadai siekia sukelti prieš karalių Husseiną arabų nepasitenkinimą, siekia pristatyti jį, kaip "imperialistų" bendradarį. Kovose žuvo vienas užsienietis televizijos kameros technikas ir švedų žurnalistas. Gyvi likę korespondentai per šešias dienas neturėjo pakankamai miego, maisto viešbučiuose prietruko ir dvi dienas visi buvo nevalge.

Jordano kariuomenė mūsų šiuo metu laimi. Aviacija ir šarvučiai valo paskutines partizanų tvirtoves. Daug palestiniečių pasiduoda. Šis karas sunaikino trečdalį Ammano namų. Gatvėse dar daug lavonų. Griuvėsiais liko Irbido ir Ramthos miestai.

Sovietų prezidentas Podgorinas pasakė kalbą, kurioje įspėjo visus užsienio kraštus nesikišti į Jordano kovas. Specialios notos įteiktos Sirijai, Irakui ir Amerikai. Podgorinas kaltino Izraelį, kurio nesilaikymas Jungtinių Tautų rezoliucijų ir sukėlęs šią krizę.

Jordano kariuomenės štabas skelbia, kad kovose žuvo iki 1,800 kareivių. Kiek žuvo palestiniečių, niekas nežino, manoma, kad apie 20,000.

kupų pasirašė kaltinimą federalinei policijai, kaltindama ją kunigo Monteiro kankinimu. Pareiškime nurodoma, kad valdininkai tardydami kunigą, pakabina jį už surištų rankų pabūbė, jį muša, tampo jam plaukus ir spardo. Panašiai tardomas ir kitas suimtas kunigas Ableigas.

Brailijos policijos vadas generolas Carvalho paneigė kaltinimus, nors vyskupai sakosi turį nenuginčijamą įrodymų ir gydytojų pasirašytą pažymėjimą.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Lietuvių klubų likimas

Ilgus metus veikias Brooklyn Atletų klubas, daug sporto ir kultūros srityje nusipelnęs, pardavė savo namą su svetaine. Jo vietoje, seniau lietuvių apgyvendintoje, dabar įsikūrė portorikiečiai ir juodieji. Lietuvių klubo rami veikla buvo sudrumsta, teko savo veikimas nutraukti.

Bet to klubo žymesnėi veikėjai ir toliau žada sporto srityje nenutraukti savo veikimo.

Brooklyne, Mespetho rajone, jau šešiasdešimt metų kaip veikia lietuvių klubas. Jis turi erdvas patalpas, kur vyksta įvairūs lietuvių ir kitų susirinkimai, o taip pat turi ir bufetą su svaiginimais ir kitais gėrimais.

Šio klubo vadovybė ruošiasi iškilmingai paminėti 60 metų savo veikimo. Toks paminėjimas būsią lapkričio 28 d.

Mokslininkai ieško kitur darbo

Kadangi atominės fizikos darbai šiauriniame, valstybės lėšų taupumo sumetimais, tai toje srityje dirbė mokslininkai ieško darbo svetur.

Dr. R. J. Kriščiokaitis kurį laiką dirbo atominės fizikos laboratorijoje prie Harvardo universiteto. Dabar jis yra kvie-

čiamas V. Vokietijon Deutsches Elektronen Synchrotron laboratorijos darbams.

Dr. R. J. Kriščiokaitis ten vyksta pasidaryti ir vežasi su savim turimus jo suprojektuotus tyrimui įrengimus.

Žymusis visuomenininkas adv. St. Bredis susilaukė 70 metų.

Žymusis lietuvių visuomenės veikėjas, SLA, Alto izdo globėjas, Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjungos ir jos Literatūros Fondo bei Lietuvių darbininkų draugijos išdinininkas, Balfo rėmėjas teisininkas St. Bredis susilaukė 70 metų.

Rugsėjo 20 d. Lietuvių Darbininkų draugija sukvietė narių posėdį St. Bredžio 70 metų sukaktuvėms paminėti.

Pirmiau buvo pasitarta įvairiais kitais reikalais, o taip pat pasidalinta mintimis apie Dariaus Girėno paminėjimą, Balfo veiklą ir dar buvo paliesti kiti dalykai.

Nusikūsta, kad metai iš metų į Dariaus ir Girėno paminėjimą atsilanko vis mažiau svečių. Nenuostabu, Dariaus Girėno paminklo vieta seniau buvo apgyventa veik išimtinai lietuvių, dabar čia įsikūrė portorikiečiai ir juodieji. Toji vieta ta-

Grupė jaunuolių atvykę į koncertą atvira ore, nešasi palapinę. Atrodo, kad pačioje kairėje esąs jaunuolis žygiuoja į priešingą pusę.

po nerami ir kitų retai lankoma. LDD veikėja gerb. Sateikienė iškelė mintį ar paversta Dariaus ir Girėno paminklas kitur perkelti, gal į buvusią pasaulinės parodos vietą, kur dabar įkurtas gražus parkas.

Bet tas reikalas kiek plačiau apsvačius, nutarta pasitarti su miesto valdyba. Mat, turimomis žiniomis to rajono — Lituanica pavadinto, senieji trobesiai bus nukelti ir statomi dangoraižiai, kartu ir tas rajonas bus kitaip perplanuotas. Gali net miestą pareikalauti tą paminklą perkelti kitur.

Tai to klausimo sprendimas atidėtas kitiems LDD narių posėdžiams svarstyti, o kol kas įgalios adv. St. Bredis susižinoti su miesto vadovybe kaip numatoma tas rajonas naujai perplanuoti.

Kadangi Balfas pradeda naujų aukų vaju Vasario 16 d. gimnazijos mokiniams bendrabučio statybai, tai ir šis klausimas gyvai buvo LDD narių svarstomas. Nutarta visokeriopai tą aukų vaju paremti, nes Vasario 16 V. Vokietijos lietuvių gimnazija pasižymėjo geru lietuvių jaunimo auklėjimu bei jo išmokymu. taip pat patartina JAV lietuvių tėvams savo vaikus leisti mokytis į Vasario 16 d. gimnaziją V. Vokietijoje, kur taip pat dėstoma ir anglų kalba.

Po šių visų pasitarimų, su kviestais svečiais įvyko LDD ilgametio nario ir jos išdinininko St. Bredžio 70 metų sukaktuvių paminėjimas.

Sveikimams ir linkėjimams sudėjo ir žodį tarė čia tame paminėjime dalyvavę: E. Mikužytė, žymioji SLA veikėja, "Vie-nybės" Valaitis, mokytoja, ilgametė LDD narė L. Sateikienė, siuvėjų unijos buvęs veikėjas Zavadskis ir jo žmona, visuomenininkė Gudeliene, inž. Mačiūnė, laikraštininkas Kiznis, fotografė Narkelūnaitė, M. Vasilka, LDD sekretorius Sateika, visuomenininkas Petras Mačys, moterų veikėja Galinienė, Daunorienė, šilbajorienė — iš Lietuvos atvykusi ir neseniai JAV įsikūrusi, Spūdis, Čiurlevičienė, Gelgauda, Pestininkas, Zaleduonis, čia rašęs ir kiti.

Visų kalbėjusių buvo pagrįstai gerai įvertinti St. Bredžio darbai tiek visuomenės veikloje, tiek savo profesijoje kaip advokato.

St. Bredis lietuviams yra lyg savotiškas rādiny. Jo tėvai kilę iš pietų rytų Lietuvos pasie-

nio su Lenkija. Motina jau priartėjusi 95 metų, dar gerai laikosi, tėvas miręs. Tėvas, atvykęs į New Yorką, įsijungė į siuvėjų darbą, buvo kontraktorius ir kur galėjo ir kaip mokėjo visur rėmė lietuvių ir jiems padėjo. Jo sūnus St. Bredis, baigęs teisės mokslus, taip pat pasekė savo tėvą ir įsijungė į lietuvių gyvenimą. Jam parūpo savo tautos ir Lietuvos likimas. Štai kodėl jis tuoj pradėjo darbuotis, kai tik New Yorke įsikūrė Amerikos Lietuvių Taryba. Iš čia jis buvo siunčiamas į Amerikos Lietuvių Tarybos narių atstovų suvažiavimus ir išrenkamas į Alto centro vadovybę, jau kuris metas yra izdo globėju.

Anglų kalbos mokėjimu jis taip pat nemaža patarnavo lietuviams asmeninėse bylose, o taip pat, reikalui ištikus, ir teisme.

Tenka tik stebėtis St. Bredžio tokiu plačiu veikimu, jo kantrybe ir ištvermingumu. Visa tai kalbėjusieji priminė ir linkėjo jam ilgai gyventi.

Raštu St. Bredį pasveikino SLA prezidentas Dargis, kurio laiška perskaitė E. Mikužytė.

St. Bredžio 70 metų paminėjimas gražiai praėjo, pasižymėjo turiningomis kalbomis ir ta paminėjimą sumanė, tvarkingai, taktingai ir kantriai pravedė Br. Spūdiene, kuriai daug kur tenka veikti kartu su St. Bredžiu. Ji tą paminėjimą atidarė trumpu, turtingu žodžiu ir pasveikino suaktyvininką, palinkėdama ilgai ir sveikai gyventi.

St. Bredžiui buvo išteikta visų susirinkusių vardu dovana.

Paminėjimas įvyko Bručo svetainėje, 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Ziaurus įvykis

Prieš savaitę, vakarop, neregys su savo vilko veislės šuniu išėjo į 42 gatvę tarp Penktos ir Madison, pasivaikščioti. Gatvė knibžda žmonėmis. Daug kas jų grįžo iš darbo. Du paugliai vožė neregį į galvą ir jį apkraustė, atėmė \$32 ir šuni, pabėgo.

Sunku spėlioti ar to įvykio niekas iš praeivių nematė ar dėjosi nematą, nenorėdami skriaudžiamąjį apginti.

Po to įvykio susirinko gal šimtas žmonių prie verkiandio neregio, dėjo jam aukas ir visaip jį užjautė, piktinos užpuolikais.

Policijai pasirodžius, neregys nenorėjo iš tos vietos pasitraukti, nes jis laukė savo ištikimo

šuns sugrįžtant. Galop jis pakluso policijos. Tas ištikimas jo šuo, tai jo akys. Deja, šuo nesuprato kas vyksta ir nepuolė savo šeimnininką nuo užpuolikų apginti.

J. Vlks.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

Vienas policininko žudikas nuteistas

Chicago's kriminal. teismo jury po 4 dienų posėdžių ir 45 minučių apsvaistymo pripažino 25 metų amžiaus juodį Charles Connolly kaltą kovo 3 d. nušovus policininką Thomas Kelly ir sužeidus antrą policininką Thomas Neustrom, kai šiedu sustabdė Connolly automobilį 44 Street ir King Drive sankryžoje.

Connolly kompaniono Frank Luckett, 19, byla tebetesinama. Bausmė nuteistajam dar nenustatyta.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRĄ GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuvis galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė, apie senus laikus. Kai atvėrai ir laumės Skrajėjo po laukus... S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar knyktavimai. Naujienose galima gauti šių perliu ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranuskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys, kietas viršelias, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes "Tęty Zėmėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietas viršelias, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA. Skaitymai, gramatika, tėvynės pažinimas, dainos. Gausiai iliustruota, kietas viršelias, 217 psl. Labai tinkama vaikams, kur nėra lituanistinių mokyklų. \$3.00.
7. Juozas Švalistas, SAUNUS PENKETUKAS, apysakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietas viršelias, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eilutė padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštųjų krašto ganytojas vyšk. A. Baranuskas parašė Anykščių Šilę, įrodė, nutautėjusią šviesuomenę lietuvių kalbos lankstuma poezijoje. Pamatykime ir šiandien, kad tai jam pavyko. Apžiūrėkime, ar šių laikų mūsų jaunieji nepervertina TV ekrane nusliufojus svetimos kalbos, savosios nenauda! Visi čia paminėti poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaislus sėmoneis ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėlmėse, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žosčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJS UKANU ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapčinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelias \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švalistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIU KARALIENE. \$5.00
16. C. R. Jorgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION. \$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMĖS LEME. 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA. 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Konečius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai. \$4.00
20. Pranas Albinas, MARTYNAS JANKUS, biografijs, 294 psl. \$4.00
21. Štasy Santvėras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$4.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazianauskas, President

Tel. 847-7747

OFFICE HOURS
Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
No Business Transacted on Wednesday

6% PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% PER ANNUM

PASSBOOK ACCOUNT

Quarterly

NOW INSURED TO \$20,000.

KANADIETĖS ATOSTOGOS AMERIKOJE

(Tęsinys)

Kennebunkporte, Maine

Apie Pranciškonų vasarvietę buvo jau daug rašoma. Kaip kas metai, taip ir šiemet Tėvo Bernardino prisodinta daugybė puikiai gražiausių gėlių. Tarp jų stovi senoviški dideli gražūs vienuolyno rūmai, kuriuose daug meno paveikslų, nauja, meniška, dail. Jonyno išpuosta koplėčia, brangi biblioteka. Gimnazijos rūmuose įruošti svečiams liuksusiniai kambariai, o vasarotojų kas met vis daugėja. Jau trūksta jiems kambarių, jau nesutelpa vienų valgomųjų salė — pilna ir antroji.

Ir kitiems metams jau užsakyti visi kambariai. Seimininkai p. Hlamauskai, gamina skanius liuksusinius valgius ir visi valgomie kiek tik norime. Apeitas čia žvėriškas, valgosi daug ir nepamatai, kaip nebeįlindsi sija.

Kartu su mumis valgo mūsų visų karalius ir bosas Tėvas Jonas, o dažnai prisėda čia rasdamas kur tuščia vieta ir Provincolas Leonardas Andriekus. Ir stebėtina, juos kaip plonus randame, tokius ir paliekame.

Jie net truputįko nepastorėja. O mes išvažiuojame nebetokie, kokie atvykome. Atlantas šiemet buvo ypatingai sušilęs ir visą mėnesį dienos buvo saulėtos ir labai šiltos. Bet ne vien tik kūno sveikata čia rūpinamasi. Keli vakarai buvo paskirti ir dūšios atsigavimui.

Šią vasarą įvyko 4 poezijos ir dainų koncertai gražioje didelėje salėje ir vienas bažnyčioje.

Bažnytinės muzikos koncertą pildė: Vitenis Vosiliūnas — vargonais, iškilusis mūsų smuikininkas Izidorius Vosiliūnas,

kanadietis baritonas — A. Kėblys ir vasarotojų kvartetas.

Koncertas paliko klausytojams gilų įspūdį, nes buvo gerų, prityrusių menininkų įvykdytas.

Poezo-koncertuose dalyvavo rašytojai: L. Andriekus, N. Mazalaitė, Lansbergis ir Ustianauskienė.

Dainininkai: čekagietė E. Blainis, dail. Jonyno išpuosta koplėčia, brangi biblioteka. Gimnazijos rūmuose įruošti svečiams liuksusiniai kambariai, o vasarotojų kas met vis daugėja. Jau trūksta jiems kambarių, jau nesutelpa vienų valgomųjų salė — pilna ir antroji.

Simpatiškai padainavo viename koncerte p. Petrauskienė.

Iš vasarotojų atsirado su labai gerais balsais choristų, ypač J. Brožys, kuris dainuoja Bostone garsiam Petersono chore, montrealietis V. Murauskas ir J. Buivys. Padainavę kelias dainas jie turėjo didžiausią pasisekimą koncerto salėje ir bažnyčioje.

Po koncertų, Tėvai Pranciškonai koncertantams ir publikai surodo valgius, o dažnai vakarais, kieme susėdę ant suolų, dainuodavome visi vasarotojai. Kun. Zakaras iš Putnamo vedavo savo aukštą gražių tenorų, o vienas Pranciškonas (nežinau tik pavardės) visam dideliams chorui pritarė akominiu bosu.

Dažnai P. Pauliukonis atsinešdavo daugybę ir juostas įrašytų dainų ir vėl klausydavome koncertų iš visų Amerikos miestų ir net iš Lietuvos.

Vieną vakarą pranciškonas misionierius Pijus Šrapnickas papasakojo mums apie savo parapijonius Gvinėjoje, kurie dau-

gumoje dar žmogėdros ir vandenį nešioja žmonijai kaukuolėmis. Nors jiems ir draudžiama žmogieną valgyti, bet jei jie slapčiomis patogiai prisitaiko, tai neatsisako to malonumo.

Prisiklausę tų baisių kalbų, bijojome net miško alėjomis naktį pareiti namo.

Ką jau čia tie mūsų kudločiai hypiai, kurie laikada ir čia iš miestelio ateina ir vagia degančias žvakes ir suaukotus už jas pinigus.

Aš pati kartą sušukau ant jų, kaip bematant visi išbėgiojo. O misionieriaus Pijaus parapijonys Gvinėjoje tokiu atveju pačiūptų, papiautų ir suvalgytų... Paskutiniu laiku vasarojo čia daug jaunimo. O, tas amerikoniškas šių dienų jaunimas! Maža to, kad kudlotas, barzdotos. Dar jie ir basi, nešvarūs, aplyšę, apskurę. Atrodo, kad Amerikoje jau nebegaminama jaunimui nei gražių drabužių nei apavų. Nuolat girdi koridoriuje vienas kitą šaukia: "Vytautai, Gediminai, Birutė, Rūta, were ame you? Come on here".

Vieni tik vardai lietuviški, o visa kalba tik angliška.

Vasarą čia viena iš Lietuvos dama. Kalbėdavo ji taip, kaip visi dabar kalba iš ten atvykę. Kartą ji pasakoja, kad Lietuvoje dabar labai visko yra, nieko netrūksta ir labai gera. Mes ją užklausėm, kodėl gi mus prašo vis atsiųsti megtukų? Rašo, kad negali nusipirkti gaudami 12 rublių ir mėnesį pensijos. Atsakymas buvo toks: "Pas mus daroma viską sulys plano. Jeigu plane paskirta pav. šiauriam 100 megtukų, na, o gyventojų ten yra 100 tūkstančių, vot ir neužtenka visiems tų megtukų, ir prašo prisijusti".

Didelį džiaugsmą turėjau radusi čia vasarą Lietuvos operos solistus Vincę Januškaitę-Zaunienę ir Ipolitą Naurą, kurių nemačiau apie 20 metų. Turėjome daug, ko pasipašakoti ką pergyvenome per tuos atsisakymo metus. Visi trys neilmingi. — Mūsų gyvenimo draugai mus paliko vienus.

Trečią vasarą čia vasarodama, susipažinau su daugeliu malonių amerikiečių. Jie tapo lyg ir giminės. Štai ir vėl susitinku: dailininką Zeromskį, dainininką St. Bučmį iš Dayton, Ohio, J. P. Sadauskus iš New Jersey, M. Z. Strazdus iš Weatherfield, Conn., P. E. Minkūnus iš Wood Haven, N. Y. Karius iš Bridgeport, Conn., p. Gaidelienę iš Bostono, Palubinską iš Clevelando. Susipažinau su p. Daukais — Sofijos Barkus lietuviško radijo vedėja ir su kalbininku A. Mažiuliu iš Bostono. Stebino jis ne tik mane, bet ir visus kas tik su juo kalbėdavosi.

Atrodo, kad jis smulkmeniškai žino visus Lietuvos kalnečius, upelius, pievėles, kaimus ir vienišius, kelius ir takelius ir visus lietuviškus gyvenusius Nepriklausomoje Lietuvoje. Kai aš paklausiau, ar jis pažinojo Joną Kardelį, jis truputį tik pagaltavojo paklausė: "Ar tai tas kuris 1919 metais Zarasuose redagavo Akstiną?"

Mes nusprendėm, kad A. Mažiulio galvoje sukrauti visi enciklopedijos puslapiai ir jis juos skaito visiems su kuo tik kalbasi. Vasarą čia ir montrealiečiai p. Augūnai, Murauskai, Kazlauskai ir Giriniai.

Kartais atvažiuodavo čia pa-

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS

Midland Savings & Loan Assn. (4040 Archer Ave., Chicago, Ill.), taupymo bendrovės tarnautojai prie žinomo mūsų dailininko Povilo Puzino meno kūrinio (iš kairės į dešinę) Alfonsas Norkus, Čiurlionio galerijos direktoriato pirm. dail. Zenonas Kolba, prezidentas Frank Zogas, Jonas Gaižutis, Adelė Maskala, Sopie Gliozieris, Urban E. Schissel, Robert Zogas ir Marie

Nizienty (trūksta nuotr.).

Šios taupymo b-vės prezidentas Frank Zogas yra sumanus ir patriotas lietuvis. Jis aktyviai dalyvauja lietuviškoje šalpos ir kultūros organizacijose bei nuosirdžiai remia jų veiklą. Tos taup. bendrovės lietuvių tarnautojai sąžiningai ir greit aptarnauja savo tautiečius.

Prezidentas Frank Zogas jau 10 metų yra Čiurlionio galerijos

teisėninkas patarėjas ir jis yra vienas iš pirmųjų prisidėjęs atkovoti iš kitataučio P. Puzino meno palikimą New Yorko teisme. Dalis to palikimo, išgelbėto nepriklausomai Lietuvai, dabar yra išstatyta parodai Midland Savings & Loan Assn. taupymo bendrovėje.

Aplankykite tą taupymo bendrovę, pamatykite laimėtus paveikslus ir pasitarkite dėl savo finansinių reikalų sąžiningoje lietuviškoje įstaigoje.

Šaulių vadovybė posėdžiavo Dainavoje

Šaulių Sąjungos vadovybė rugsėjo mėn. 5 ir 6 dienomis posėdžiavo Dainavos stovykloje. Posėdį atidarė ir jam vadovavo šaulių S-gos pirmininkas Vincas Tamošiūnas.

Tylos minute buvo pagerbti mirusieji šauliai: S. Pranienė ir A. Barančiukas.

Atidarydamas posėdį, pirm. V. Tamošiūnas jautriais žodžiais prabilo į suvažiavusius Centro Valdybos narius ir kuopų pirmininkus. Jo pareikštos mintys sužadino posėdžio dalyvius labiau pagaltoti ir dar labiau įsijungti į šaulišką veiklą. Sąjungos pirmininko pagrindinė mintis buvo, kad Sąjungos gyvybiniam pulsui labiau sustiprinti reikalinga įsteigti Kultūros Centrą.

Sielojosi tais šauliais, kurie dėl kokių nors menkniekių padaro tokias išvadas, kurios šauliui netinka.

Pabarė šiais žodžiais: Valdykimės ir valdykime silpnuosius, nes idėjinis šaulys niekuomet neapleis sąjungos ir ras būdą susitinkinti.

Pasidžiaugė, kad šauliai gražiai pasirodė Pavergtų Tautų demonstracijoje — parade, pabrėždamas ypač Chicago ir Detroito šaulius.

Priminė, kad svarbus ginklas kovai dėl Lietuvos laisvės ir lietuvišybės yra spauda.

Prašė visokeriopai jai padėti rašyti ir materialiai šelpti.

Akcentavo, kad šaulių Sąjunga buvo pirmąjį ir vadovaujanti Lietuvoje, tad tokia turi būti ir išėjimoje.

Kvietė brolius ir seses šau-

višėti lietuvių p. Eva Brox. Ji pati pasisiūlė mane nuvežti į Putnamą, kur buvau susitarusi su montrealiete seseria Margita jos mašina, parvažiuoti kartu namo. Baigus man čia vasaroti p. E. Brox atvažiavusi iš Lawrence, Mass., pasiėmė mane pas save. Vakarieniavome liuksusiniame jos vyro brolių restorane Bishop's. Valgėm kaukazišką šašlyką su brangiais gerimais. Pernakvojau jos gražiam name, o sekmadienio rytą jos puikūs Buikas mus atvežė į Putnamą.

Važiudama galvojau, kad aš ir savo nelaimėje dažnai būnu laiminga, kai sutinku dabar savo vienišo gyvenimo kelyje, tokius gerus žmones kaip štai Eva Brox ir daugelį kitų geraširdžių lietuvių. Ačiū jiems visiems!

(b. d.)

kartą įtraukti į šaulišką veiklą; Parinkti ir paruošti ateitį jaunus šauliškam darbui vadovus.

Priminiui: šis klausimas tikrai labai aktualus, bet labai sunkiai sprendžiamas.

Svarbu, kad kiekviena šaulių šeima turėtų savo vaikus mokytį ir paruošti juos šauliškam darbui.

Skiepyti nuo mažų dienų šaulių ideologiją ir tik tuomet galėsime sulaukti iš naujos kartos šaulių šaulių kadry;

Atsiraiš gerie vadovai, tik iš darbščių, pareigingų ir gabių narių.

Visa tai puoselėdami, galime būti tikri, kad bus kas mūs paduos.

Posėdžiui sekretoriavo J. Baublys.

Ta pačia proga įvyko JAV ir Kanados šaulių ir svečių šaudybos sporto rungtynės, kurios buvo labai sėkmingos ir davė gražių laimėjimų. Po rungtynių buvo dalinamos aukso, sidabro ir bronzos medaliai, o taip pat taurės ir trofėjai.

Dainavoje surengti posėdžiai davė progos pasimatyti, pasitarti ir išsiaiškinti rūpimus organizacinius reikalus.

Šaulių Sąjungos pirmininką Vincę Tamošiūną ir jo pagalbinius sveikiname už taip puikiai suorganizuotą Dainavos stovyklą prieimimą ir tariame jiems šaulišką ačiū.

Algirdas Budreckas

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIENRAŠTĮ "NAUJENAS".

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILAS LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kietų viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50, 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštus, miestelius, kaimelius ir dvasiškų išgyvenimų ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėsos pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos plėtuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansamblių, chorų, grupės, užsakyti 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-8100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months. Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pingus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Grandinėlės problemos

Naujienuos pirmos pradėjo kelti viešumon Clevelando Grandinėlės sunkias problemas, o dabar apie Grandinėlę kalba ir rašo ne vien lietuviai, bet ir kitataučiai. Pirmame šio dienraščio rašinyje kalba ejo apie bandomą šiam tautinių šokių ansamblui pristinti nelietuvišką dvasią, o dabar rašo ir kalba, kad Naujienuos norėjusios pakenkti Grandinėlės kelionei, o Grandinėlės klausimu rašiusieji šio dienraščio bendradarbiai net įžeidė mitrias šio ansamblio šokėjas. Kai paklausi, kuriame Naujienuos numeryje buvo įžeistos šokėjos, koks tas įžeidimas yra, tai tada to numerio nurodyti negali ir šokių ansamblį įžeidusio autoriaus nurodyti nepajėgia.

Grandinėlės klausimas buvo iškeltas ir PLB centro valdybos sukvistame pasitarime. Pasitarime kalbos ejo panašiai kaip ir kai kurioje spaudoje: "Kaip galėjo šitaip Grandinėlę apšmeižti? Kaip galėjo purvais apdrabstyti josios šokėjas, kurios skiria energiją, laiką ir net pinigus drabužiams ir pratimams? Kaip galėjo šitaip atsiliepti apie šokėjas, kurie atliko tokią didelę Lietuvos garsinio misiją kitataučių tarpe?" Kada paklausi, kas ir kur tą Grandinėlę šmeižė ir purvais drabstė, tai ir vėl konkrečiai negali nusikalbėti nurodyti, nes niekas šokėjų nešmeižė ir niekas jų neįžeidinėjo. Kalbos buvo tuščios.

Klausimą gerai suprato ir labai aiškiai išdėstė Dr. Henrikas Brazaitis, PLB vicepirmininkas visuomeniniams reikalams. Tabor farmoje vykusio pasitarimo dalyviams Dr. Brazaitis, pasiklausęs tuščiavidurių kalbų, šitaip klausimą pastatė:

— Dabar linksniojamas Grandinėlės klausimas yra ne šmeižtų ir ne įžeidinėjimų klausimas. Skaitau spaudą, klausausi kalbų ir žinau, kad visas reikalas netiksliai formuluojamas, todėl ir sprendimas neįmanomas. Klausimas yra visai kitokios rūšies ir kitaip reikia prie jo prieiti. Man šitaip viskas atrodo: Lietuva yra tarp rytų ir vakarų. Niekam ne paslaptis, kad ir lietuvius daro įtakos rytai ir vakarai. Iš rytų daro įtakos rusų, slavų kultūra, o iš vakarų — laisvojo pasaulio kultūra. Ta įtaka nelietuviška. Ji visą laiką veikia lietuvius. Dabartiniu metu rytų įtakai Lietuvoje stiprinti vartojamos įvairiausios priemonės. Rusai daro įtakos ir augančią Lietuvos inteligentiją. Ta įtaka eina per mokyklas, knygas, radiją, televiziją, teatrą ir kitomis priemonėmis. Dažnai vartojamos prievartos priemonės, kartais tos priemonės ne tokios

JURNALISTŲ SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Pradėdamas šį reportažą, paminėjau niurias nuotaikas konferencijos pradžioje. Jos buvo kilusios ne tiek dėl liūdny CV kalbų ir pesimistinio žvilgsnio į veiklos ateitį, kiek dėl atsiradusių sąjungoje kišvirčių, kuriuos pagrindiniai veikėjai buvo sąjungos CV pirmininkas V. Alantas ir Čikagos skyriaus pirmininkas A. Gintneris. Jau prieš suvažiavimą teko girdėti nemažai kalbų, kad p. V. Alantas esąs diktatorius, nepakęs opozicijos, nemėgsta kritikos ar priekabių. Taip esą dėl to, kad jam teko eiti aukštas pareigas diktatūrinėje Lietuvoje. Pasiteiravęs tuo reikalu Detroito kolegų tarpe išgirdau, jog kaltinimai neteisingi, su pirminku dirbti esą galima, nuomonių skirtumai išsprendžiami priimtu daugumos būdu.

Pačioje konferencijoje, tačiau, buvo keli momentai, kurių galėjo nebūti. Visų pirma, atidarys konferenciją CV pirmininkas ilgai nepakvietė prezidento, lyg nepasitikėdamas, kad numatyti asmenys sugebės pasveikinti svečius ar perskaityti numatytą konferencijos programą. Pirmuosius darbotvarkės punktus jis pervarė pats be jokio sekretoriato, darsivars iki pranešimo apie veiklą.

Pirmininkauti pakviestas J. Petrenas, tur būt, tingėdamas pats pirmininkauti, pasikvietė patį CV pirmininką atlikti juodą darbą, pats pasitenkindamas tik sėdėjimu prie prezidi-

umo stalo. Tuo būdu atsitiko taip, kad tuo metu, kada buvo metomi priekaištai CV pirmininkui, jis pats konferencijai pirmininkavo ir lengvais mostais atmušė metomus plytgalius. Jis nesutiko įtraukti darbotvarkės A. Budrecko pasiūlyto naujų įstatų kelių punktų svarstymo, jis atmetė ir A. Gintnerio pasiūlytą "skyrų santykių su CV" klausimą, nors antrą dieną tas klausimas buvo pakartotinai svarstomas.

Tiesa, darbotvarkės klausimas, kaip pirmas jėgų bandymas, buvo balsuojamas. Dienotvarkė buvo priimta, kaip pasiūlė pirmininkaujantis CV pirmininkas 10 balsų prieš 3. Didėsnė konferencijos dalyvių dalis nuo balsavimo susilaukė.

Toliau prasidėjo diskusijos dėl CV pranešimo. Čia pirmausia ir pasirodė Čikagos skyriaus pirmininko priekaištai CV pirmininkui. Apkalbėjęs CV, kad ji kaisioja pagalius į skyriaus vežimą, A. Gintneris perskaitė V. Alanto oficialų laišką visiems skyriaus nariams, kurie laiske raginami neberinkti A. Gintnerio į skyriaus valdybą, nes jis nesiskaitęs su CV, nepalaikęs ryšių, neatsakęs į laiškus, leidžius kaž kokius metraščius, kurie būsią tik "nemokšos graibymasis". Puolė V. Alantas ir kiti Čikagos žurnalistai: A. Stakėnas ir P. Dirks, reikalaudami paaiškinti, iš kur atsiradęs tvirtinimas, kad Čikagos skyrius jau pats sugrįvęs, narių skaičius nukritęs?

Savo pareiškimo pabaigoje A. Gintneris gan dramatiškai pareikalavo, kad viešai skelbtas įžeidimas būtų viešai ir at-

taisytas, atšauktas, nes kitaip teksią tartis su advokatais ir leisybės ieškoti kitur.

Keli konferencijos dalyviai bandė nukreipti kalbą kita linkme, siūlydami kalbėti apie pranešime išskeltus klausimus, tačiau kitiems patiko "išsikalbėti". Pirmininkas J. Petrenas nusprendė, kad reikėtų palengvinti atmosferą ir išsiaiškinti. Čia CV išdėstė V. Selenis tuoj paskaitė iš savo bylų nuorašus laiškus, siųstus Čikagos skyriaus valdybai. Senosios CV vykdomasis vicepirmininkas A. Gintneris nieko į tuos laiškus neatsakęs, nepersiuntęs naujai CV, "kas priklauso". Įsikūšė A. Ziedas, sakydamas, kad konferencija — ne teismas ir negali išspręsti, kas ten iš pradžių buvo kaltas. Keli dalyviai, ginčams tęsiantis, visai rimtai pagrasino išeiti iš salės, jei bus toliau gaisinamas laikas asmeninėms sąskaitoms suvedinėti. V. Kasniūnas, A. Pužauskas, V. Mingėla siūlė svarstyti sąjungos reikalus, remiantis pirmininko pranešimu, o ginčus, kas kaltas, spręsti sąjungos Garbės Teisme.

V. Alantas, atsakydamas į užmetimus, priminė, kad į jo laiškus Čikagos skyriaus pirmininkas neatsakinėjo, ryšių nepalaikė, tai jam ir nebuvę aišku, ar skyrius gyvas ar ne. Jis čia konferencijoje nesiaiskinsias, nesiteisinsias, pakenčias dar 3 mėnesius ir išeisias. Jis prašė svarstyti esminius klausimus: finansų, ateities, narių reikalus, nes čia — ne tribunolas.

Pirmininkavęs J. Petrenas tuoj pasiūlė pirmininko pranešimą priimti. Jis buvo priimtas

7 balsais prieš 2. Už tokį skubėjimą pirmininkas vėliau gavė barti iš V. Rastenio, kuris pasiūlė: esą J. Petrenas, redaguodamas SLA leidžiamą "Tėvynę" įprato į SLA suvažiavimų papročius, — greit priimti pranešimus ir dėl jų daug nekalbėti. Priėmus pranešimą, visos kalbos atpuolančios. Jo nuomone, dėl sąjungos pirmininko iškeltų minčių reikėję dar prieš balsavimą daugiau pasisakyti.

J. Stempuzis, Clevelando radijo stoties vedėjas, siūlė atleisti sąjungos varžtus ir priimti jon ir mažesnio profesionalinio lygio narius, reikėtų įtraukti daugiau redaktorių, būtų gerai net steigti spaudos ir radijo sąjungą.

Kiti pastebėjo, kad sąjungos ligšiolinėje praktikoje nariai būdavo priimami gan liberaliai, nereikalaujant didelių kvalifikacijų. Nauji įstatai, rodos, dar palengvina įstojimą į sąjungą sąlygas. Kai kurie redaktoriai ir taip jau skundžiasi, kad sąjungoje "visokių" priimta ir jiems nepatogu su jais kartu būti.

A. Pužauskas
(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIUOLIS

M. ŠNARIENĖ

Babelis dėl "Grandinėlės"

6

Savo straipsnyje V. Rast. dar papasakoja jog girdėtu nutyktį Kaune, kad Patriotas susiginčijęs su Ciniku. Patriotas guldes galvą už Suktinio lietuviškumą, o Cinikas tik šypojojis ir erzindamas Patriotą, tvitines, kad tai tik viena čekiška polka. Cinikas net lažintis siūlęs iš 100 litų. V. Rast. pasisako, jog ir jis nebūtų šimtu litų rizikavęs už Suktinio lietuviškumą. Dabar nereikia nei Ciniko lažybų. Dabar, tur būt, kiekvienas tautinių šokių vadovas numano, kad Suktinis, Klumpakojis ar Noriu Miego nėra liet. kilmės šokiai.

Ir L. Vaiciūnienė, kurios neva "traktatams" atremti rašėjas net Hitlerio smėklą liudininku išsikvietė, Pirmosios Tautinių šokių Šventės Vadove, 50 puslapy, 1957 m. rašė: "Tautinio atgimimo laikais tautinių šokių pakaitalu emė eiti polkos, Noriu miego, Klumpakojis, Suktinis ir kiti... Jie visi yra svetimybės".

Tais pakaitalais anuomet, nepriklausomybės pradžioje, stengtasi jaunimą atgrasinti nuo besiskverbiančių iš svetur fokstrotų, carlstonų, rumbų, tango ir kitų pramoginių šokių, kuriuos ano meto dvasininkija ir kuklesnioji visuomenė laikė nepadoriais. Gelbstint jaunųjų estetinę nuovoką, minėtiais sulietuvejusiais šokiais dar ir dabar liet. parangose mėginama jaunūmenę kiek prilaukti nuo žalingos laukinio (dziunglinio) maivymosi įtakos.

V. Rast. vis dėlto pripažįsta, kad senųjų liet. šokių būta, bet jų išlikę beveik tik vardai ir šiek tiek užuominų apie šokių judesių išdėstymą (choreografiją). "Kas parodys", klausia jis, "ir kas įrodys, kad juos taip ir taip kadaį šokdavo? Kiek jie buvo skirtingi ar panašūs ir kaimynų bei buvusių pavaldinių (lenkų, gudų, ukrainiečių, kazokų) šokius".

Ką ir kaip senovėje šoko, be abejonės, sunku parodyti, bet klausimą nulemia, kaip dabar tie kaimynai šoka savo tautinius šokius. Jei mes norime rodytis skirtingais, ne slavais, tai, bent tarp kitų atstovaudami savo tautą, neturėtume šokti tą patį, ką ir jie. Toliaus V. Rast. samprotavimai šitai tik patvirtina. Primins, kad mūsų tautiniai šokiai įžengė į sceną plačiu mastu tik 1940 m. rudenį, įsigalėjus Lietuvoje bolševikams, "ir iš karto virto viena iš priemonių tautinei rezistencijai reikštis, kaip rusų taip ir vokiečių okupacijos metu, ligi tie suvokė, kas darosi, ir išvaikė".

Kazin ar būtų išvaikė, jei lietuviai būtų rečė kazoką ar kitus rusiškus šokius, pasi-puošę slaviškai stilizuotais drabužiais? Okupantai suprato, kokiomis priemonėmis reiskiasi mūsų pasipriešinimas. Tik mes patys dar nepajėgime suvokti. Jei jie atskiria, kur jų šokiai o kur pavergtos tautos dvasia, kaip mes patys galėtume nesikirti?!

"Kur arčiau autentiškumo šaltiniai? Kur stipresnės svetimos įtakos?" — klausia toliau V. Rast. Mat, jis vis nenutuokia, ar stipresnės įtakos veikia okupuotoj Lietuvoj ar čia Vakaruose. Ignoramus et ignorabi-

mus! Aišku, kad pasitikrinti, patyrinti, susėkti kilmę ten būtų lengviau, tik ar, sužinojus teisybę, jos paisoma? Juk žinoma, kaip tie praeiniai šaltiniai dabar ten klastojami ir prie šito išdavimo mielai dedasi ne vienas mūsų "brolių" tautiečių.

Savo staipsnio pabaigoje V. Rast. pasi-šai-po: girdi, prieš Lingio atvykimą Grandinėje buvusi O. K., o po to svečio — ko-reografo viešnagės kilvlandiškis sambūris jau įtartis sumaskolėjimu. "Mat, mes pasitikime savo tautą", grybšteli Akiračių rašėjas.

Paprastai pramogai Grandinėlės menas galėjo būti visai savo vietoje. Bet jos padėtis pasikeitė, kai mūsų veiksniai paskelbė ją esant geriausia ir pirmajam mūsų tautinių šokių sambūriui, atseit, tinka miasui siųsti tautinei kultūrai atstovauti svetur.

V. Rast. kažkodėl vis kratosi minties, kad Lietuva nėra laisva kurti ir reikštis, kaip ji norėtų, nepaisant visos medžiagos ("šaltinių") tyrinėjimui artumos. Savąja tauta mes pasilikim, tik nelikim Moisiejevo koreografijos lietuviškumui! Galima sutikti su G. Naručiu ir V. Rasteniu, kad tuo tarpu nieko negali galutinai nustatyti. Tačiau šitoks tvirtinimas tinka, kalbant apie beveik visas gyvenimo sritis. Daug prieštarbės esti pav. aiškinant mūsų tautos istoriją; neseniai kilo smarkūs ginčas dėl Lietuvos valdovų titulo. Mat, žmogus savo trumpu amžiumi nespėja viską nuodugniai aprėpti. Atskiros žinijs sritys vienos gentkartės laikotarpį tik iš dalies iš-tiriamos. Tačiau dėl šito ribotumio vis tiek

mus! Aišku, kad pasitikrinti, patyrinti, susėkti kilmę ten būtų lengviau, tik ar, sužinojus teisybę, jos paisoma? Juk žinoma, kaip tie praeiniai šaltiniai dabar ten klastojami ir prie šito išdavimo mielai dedasi ne vienas mūsų "brolių" tautiečių.

Savo staipsnio pabaigoje V. Rast. pasi-šai-po: girdi, prieš Lingio atvykimą Grandinėje buvusi O. K., o po to svečio — ko-reografo viešnagės kilvlandiškis sambūris jau įtartis sumaskolėjimu. "Mat, mes pasitikime savo tautą", grybšteli Akiračių rašėjas.

Paprastai pramogai Grandinėlės menas galėjo būti visai savo vietoje. Bet jos padėtis pasikeitė, kai mūsų veiksniai paskelbė ją esant geriausia ir pirmajam mūsų tautinių šokių sambūriui, atseit, tinka miasui siųsti tautinei kultūrai atstovauti svetur.

V. Rast. kažkodėl vis kratosi minties, kad Lietuva nėra laisva kurti ir reikštis, kaip ji norėtų, nepaisant visos medžiagos ("šaltinių") tyrinėjimui artumos. Savąja tauta mes pasilikim, tik nelikim Moisiejevo koreografijos lietuviškumui! Galima sutikti su G. Naručiu ir V. Rasteniu, kad tuo tarpu nieko negali galutinai nustatyti. Tačiau šitoks tvirtinimas tinka, kalbant apie beveik visas gyvenimo sritis. Daug prieštarbės esti pav. aiškinant mūsų tautos istoriją; neseniai kilo smarkūs ginčas dėl Lietuvos valdovų titulo. Mat, žmogus savo trumpu amžiumi nespėja viską nuodugniai aprėpti. Atskiros žinijs sritys vienos gentkartės laikotarpį tik iš dalies iš-tiriamos. Tačiau dėl šito ribotumio vis tiek

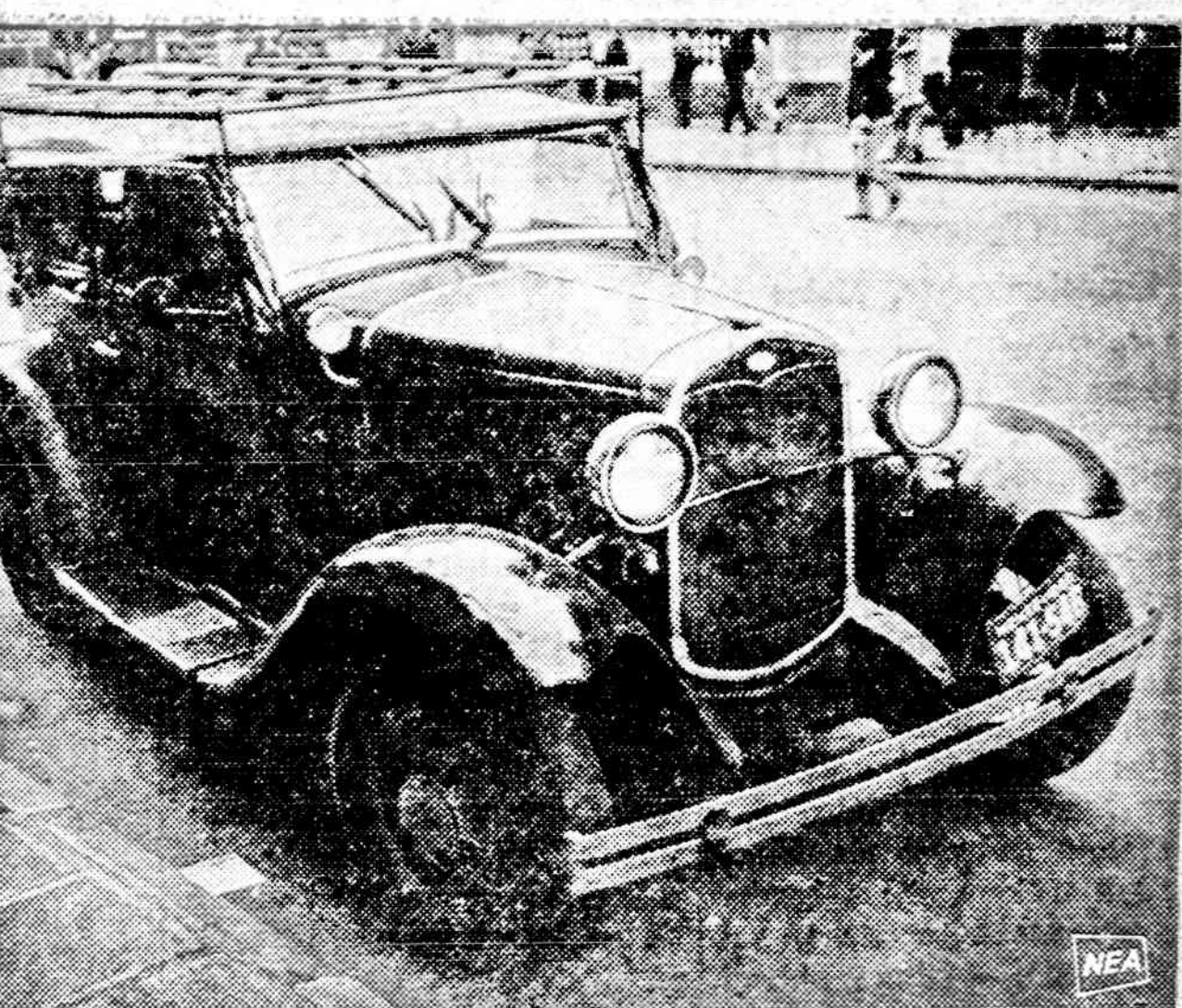
nedera vaikščioti palaidais apivara is ir graibstyti iš pašalės, kas tik po ranka pakliūva. Jei praeitis sumizgusi, tai bent nuo dabar sąmoningiau savąją kultūrą kurkime! Tuos pačius senuosius lobius nuo koto "nustilizuodami", save tik parceliuojame.

Savosios kultūros lietuviškumui, rodos, turėtų rūpintis ne tik "konservatyvi mažu-mė", bet ypač tie kultūrininkai, kurie pāsinešę išėjivios veiksnius atgrasinti nuo politikavimo, skatindami juos tenkintis tik kultūrine veikla. Jei toji kūryba turi atstoti politiką ir kitokios "rezistencijos" priemonės, tai ji privalo būti lietuviška! Jei ne, tai liksime plikut plikuteliai ir tuščiomis rankomis prieš svetimybių anplūdį. O nuolat beaimanuojant dėl tikrų žinių stokos, kiti pasistvers ir tą, kas tikrai tik mums priklauso.

AR BESOKDAMI "SUSTINGOM"?

Kaip minėtam G. Naručiu apie mūsų tautinius šokius dar daug kas neaišku, taip ir V. Rastenins primena, kad esą tik paskutinį nepriklausomybės penkmetį ty šokių tyrinėjimas "vos vos šiek tiek išrėpliojo iš diletantizmo lopšio...".

Jei šitai, tai tada visai nepagrįsti sūk-čiojimai, kad mūsų šokiai jau virstą šablonu, aklaai kartojama įprastybe. Per trum-pas laikas prabėgė, kad būtume spėję sustembti. Rimčiau atsidėję, senovės paliki-ma pradėjome atkasinėti ir domėtis, tik Lietuvai atgavus savarankumą. Darbo dar neįpusėjus, štai dabar jau skelbiamės "stingstą".

Urvaguoję valdžia ima didelius mokesčius už įvežamus naujus automobilius, jų kaina siekia 12.000 dol. Todėl gatvėse pilna labai senų modelių, kurie Amerikoje būtų vertinami, kaip senienos

DR. ANNA BALIŲNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
— Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS

Telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tik antrodieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez. tel. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlöck 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antr., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šėd. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
— 4, 7-9, antr., penkt. 10-4, ir
šėd. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šėd. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
Prima tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad. 5-8,
antr., 2-4.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 val. p. p., antr., ketv. ir šėd.
nuo 9 iki 11 val. ir nuo 4 iki 8, o šėd.
dieni nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antr., ketv. nuo 2-5 po pietų,
ketv. nuo 6-8 val.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

Pantery "tikėjimas"

Žymus Chicago Tribune ben-
dradarbis Washingtono Walter
Trohan savo skiltyje "Plea to
Inspect Panther Credo" be kt.
rašydamas apie Juodųjų Panter-
ų partijos Philadelphiaje įvy-
kusią konvenciją rašo:

Michael Tabor, 23, vienas iš
21 juodųjų panterų, teisiųjų
už kospiraciją susprogdinti New
Yorko departamentines krautu-
ves, toje konvencijoje kalbėjo
2½ valandos. Prieš įstodamas

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

STALINIS
RADIJAS - PATEFONAS
TIK 26 INČ. PLAT.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlöck 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Skubiai sutvarkome visus keliones
reikalus ir neimame brangiau, negu
nustatyta tiketo kaina. Paruošime
tiketus skridimui į visus Amerikos
miestus arba bet kurią vietą pasa-
ulyje.
Dabar jau laikas paduoti prašymus
ilgiamam vizitui Lietuvoje.
Jeigu kas nori 1971 m. iškviesti
savo gimines iš Lietuvos, tai jau da-
bar turi pradėti. Atvažiuokite arba
kreipkitės laišku, telefonu ar tele-
grafu šiuo adresu:

Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, SEPTEMBER 25, 1970

Tautos tirpsta

sovietų katile

"Sonntagpost" žinioje iš Mas-
kvos antrašte "Sovietų tirpoma-
jame puode mažosios tautos nyk-
sta" rašo:

Dar prieš keletą dešimtme-
čių Sovietų Sąjungoje gyveno
170 įvairių tautinių grupių; bu-
vo kalbama apie "šimto tauty-
bių valstybę". Vėliausiomis sta-
tistikos žiniomis, iš jų tik 109
beliko. Nors konstitucija tau-
toms prižada kultūrinę laisvę
ir plačiausią savivaldybę apati-
nėje lygmeje, tačiau mažosios
tautinės grupės nėra apsaugotos
nuo rusų, ukrainiečių ir kitų kai-
mytinių tautybių antplūdžio.

"Pavojaingiausia pasirodė in-
dustrializacija su jos masinių
koncentracijų, kur visos kalbos
yra sumaišomos ir etnografinės
sienos panaikinamos. Maskva
tų reiškinį nebeslepia".

Kaip tame raudonajame kati-
le tautybės tirpsta, pateikiami
sekančieji pavyzdžiai: Iš 1926
ir 1959 metų gyventojų sąrašų
palyginimo aiškėja, kad 243,000
mišarų ir 101,000 kriachų su-
siliejo su sau giminingais toto-
riais; 250,000 megrelių su sa-
nais ir lasais sutirpo gruzinų
tarpe, o 34,000 kipčakų, toliau
mažos tiurkų ir kuraminų gen-
tyų susiliejo su uzbekais. Net
uigūrų padaugėjo, kai juos įsi-
liejo anksčiau skyrėm gyvenu-
sios kaimyninės grupės. Visi tie
pakitimai įvyko Vidurinėje Azi-

joje, Kazachstane ir Kaukaze.

Rusijos vokiečių prieš karą
buvo priskaitoma apie 1.2 mi-
lijoną gyventojų, iš kurių treč-
dalis jėjo į autonominę Volgos
vokiečių respubliką. Ši autono-
minė sritis buvo likviduota Ant-
rojo pasaulinio karo metu ir gy-
ventojai buvo ištremti. Daug
vokiečių dirba Azijos srityse. Jų
kaip tautinės grupės egzistenci-
ja yra pavojuje.

Panašiai einasi čekiška, len-
kiškai arba rumuniškai kalban-
tiems sovietų piliečiams...

Susitikimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Garsaus Vardo Lietuvių Drau-
gystės 60-ųjų metų sukakties banketas
ir šokiai įvyks sekmdienį, spalio 11
d., Vycių salėje, (K of L Hall), 2451-55
West 47th St., Chicagoje. Pradžia 6
val. vak. Del rezervacijų arba bilie-
tų skambinkite p. Jasaitis — telef.
LA 3-1138 ar Naujienose pas Mrs.
Austin.

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Draugijos poatostoginis susirinkimas
įvyks penktadienį, rugsėjo 25 dieną
Hollywood Inn svetainėje, 2417 West
3rd Street 8 val. vak. Nariai prašo-
mi atsiankyti, nes yra svarbių rei-
kalų aptarti.
Eugene Strungys, nut. rašt.

— Tautos Amerikos Lietuvių Klubo
pirmas po atostogų susirinkimas
įvyks šėdadienį, spalio mėn. 3 d., 2
val. p. p. East Point Civic klubo sa-
lėje. Visi nariai ir narės kviečiami
dalyvauti. Bus svarbių nutarimų.
Stasė Rulienė, sek.

— Lietuvos Žagarės Klubas pirmas
susirinkimas po atostogų įvyks sek-
mdienį, rugsėjo 27 d. 1 val. po pietų
Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St.
Nariai ir narės maloniai kviečiami
susirinkimui.
J. Keturakis, rašt.

Pranešame giminėms, draugams ir pažistamiems, kad 1970 m.
rugsėjo 23 d. 6:30 val. ryto, sulaukus 60 metų amžiaus mirė mūsų my-
lima žmona, motina, sesuo, uošvė ir senelė

ZUZANA KANAVOLIENĖ - JANUŠAITĖ

Gyv. 6034 So. Troy St.

Gimusi Lietuvoje, Mažeikių apskr., Klykolių miestelyje.
Amerikoje išgyveno 20 metų.
Paliko nuliūdę: vyras Jonas, dvi dukters — Ona Čepelė, žentas
Robertas ir Leonida Neu, žentas Harry, 5 anūkai, 1 proanūkas ir kiti
giminės, draugai bei pažistami.
Lietuvoje liko broliai ir seserys su Seimomis.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st
Street.
Šėdadienį, rugsėjo 26 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamal-
dų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Zuzanos Kanavoliėnės giminės, draugai ir pažistami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, dukters, giminės.
Laidotuvių reikalais informacijos teikiamos tel. YA 7-1138.

Pranešame giminėms, draugams ir pažistamiems, kad 1970 m.
rugsėjo 23 d. staiga mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir brolis

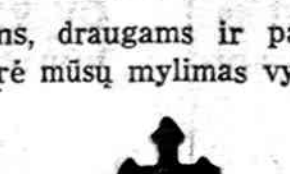

STEPONAS JAKUTIS

Gyv. 7121 So. Campbell Ave.

Po sunkios ir ilgos ligos mirė 1970 m. rugsėjo 23 dieną, 8 val.
ryto, sulaukęs 61 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Zarasų apskr.,
Dukstų valsč., Kalviškių kaime.
Amerikoje išgyveno 20 metų.
Paliko nuliūdę: žmona Barbara, brolis Virgis ir kiti giminės, drau-
gai bei pažistami.
Lietuvoje liko sūnus Algimantas ir sesuo Uršulė Morkūnas su
seimomis.
Priklausė Vilniaus krašto Lietuvių sąjungai.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st
Street.
Šėdadienį, rugsėjo 26 dieną 12 val. bus lydimas iš koplyčios į
Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamal-
dų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Stepono Jakutis giminės, draugai ir pažistami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, brolis, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. 476-2345.

Pranešame giminėms, draugams ir pažistamiems, kad 1970 m.
rugsėjo 23 d. staiga mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir brolis

PETRAS KUPSTYS

Lietuvos kariuomenės ats. karininkas

Gyv. 7351 So. Fairfield Ave.

Mirė sulaukęs 55 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno mieste.
Amerikoje išgyveno 21 metus.
Ketvirtadienį 6 val. vak. kūnas bus pašarvotas Petkaus Marquette
koplyčioje, 2533 West 71st Street.
Šėdadienį, rugsėjo 26 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamal-
dų bus laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Petro Kupstis giminės, draugai ir pažistami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona Ona, sūnus Alois, mairi Nijolė, anūkai — Rita ir
Jonas, sesuo Jadzė Norbutas, brolis Pranas, žvogerka
Olga Juknys, jos vyras Motiejus ir jų šeima bei kiti gi-
minės, draugai ir pažistami. Lietuvoje liko brolis ir sesuo.
Laidotuvių Direktorius Donaldas Petkus. Tel. 476-2345.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausios gėlės ir vainikai, antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
606 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽYBOM VESTA
REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIEŅOSE

5 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, SEPTEMBER 25, 1970

— NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, SEPTEMBER 25, 1970